

DATA ABOUT THE AUTHOR

Biloskursky Ruslan Romanovich, PhD in Economics, Associate Professor, Dean of the Faculty of Economics Yuriy Fedkovich Chernivtsi National University
ave. Nezalezhnomy 58/25, Chernivtsi, 58005, Ukraine
e-mail: r.biloskursky@chnu.edu.ua

Рецензент: Галушка Зоя Іванівна, завідувач кафедри економічної теорії, менеджменту і адміністрування, доктор економічних наук, професор, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича.

УДК 657.412.7

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК В НЕДЕРЖАВНИХ ПЕНСІЙНИХ ФОНДАХ

Гайдук І.С.

Предметом статті є теоретичні та методологічні засади ведення бухгалтерського обліку в недержавних пенсійних фондах.

Метою статті є виявлення сучасних тенденцій та узагальнення досвіду щодо ведення бухгалтерського обліку в недержавних пенсійних фондах.

Методологічною основою статті стали загальнонаукові методи пізнання, узагальнення, метод порівняльного аналізу, статистичний та інші методи дослідження.

Результати роботи. Розглянуто основні особливості обліку доходів та витрат недержавних пенсійних фондів, функції та обов'язки адміністратора НПФ та проаналізовано кореспонденцію пенсійних виплат та пенсійних внесків.

Галузь застосування результатів. Результати дослідження можуть застосовуватися в практичній економічній діяльності.

Висновки. Здійснювати накопичення на свою майбутню пенсію в статусі недержавної може кожен працюючий, скориставшись послугами недержавних пенсійних фондів. Кошти НПФ є джерелом довготермінових інвестицій, необхідних для економічного розвитку країни. В процесі ведення обліку адміністратори, як юридичні особи, на професійній основі, повинні надавати послуги щодо укладення пенсійних контрактів, проведення персоналізованого обліку учасників фонду, забезпечення виплат та складання звітності.

Ключові слова: недержавні пенсійні фонди, бухгалтерський облік, доходи, витрати, адміністратор, кореспонденція.

БУХГАЛТЕРСКИЙ УЧЕТ В НЕГОСУДАРСТВЕННЫХ ПЕНСИОННЫХ ФОНДАХ

Гайдук И.С.

Предметом статьи есть теоретические и методологические основы ведения бухгалтерского учета в негосударственных пенсионных фондах.

Целью статьи является выявление современных тенденций и обобщения опыта ведения бухгалтерского учета в негосударственных пенсионных фондах.

Методологической основой статьи стали общенаучные методы познания, обобщение, метод сравнительного анализа, статистический и другие методы исследования.

Результаты исследования. Рассмотрены основные особенности учета доходов и расходов негосударственных пенсионных фондов, функции и обязанности администратора НПФ и проанализировано корреспонденцию пенсионных выплат и пенсионных взносов.

Область применения результатов исследования. Результаты исследования могут применяться в практической экономической деятельности.

Выводы. Осуществлять накопления на свою будущую пенсию в статусе негосударственной может каждый работающий, воспользовавшись услугами негосударственных пенсионных фондов. Средства НПФ является источником долгосрочных инвестиций, необходимых для экономического развития страны. В процессе ведения учета администраторы, как юридические лица, на профессиональной основе, должны предоставлять услуги по заключению пенсионных контрактов, проведения персонализированного учета участников фонда, обеспечение выплат и составления отчетности.

Ключевые слова: негосударственные пенсионные фонды, бухгалтерский учет, доходы, расходы, администратор, корреспонденция.

ACCOUNTING IN PRIVATE PENSION FUNDS

Gayduk I.S.

The subject of the article is a theoretical and methodological principles of accounting in private pension funds.

The aim of the article is to identify current trends and generalization of experience in accounting in private pension funds.

Methodology work of this article is general scientific methods of cognition, generalization, method of comparative analysis, statistical and other methods of research.

Results of research. The main features of income and expenditure of private pension funds, functions and duties administrator of NPF and analyzed the correspondence of pension benefits and pension contributions.

Scope of results of research. The results of the research can be applied in practical economic activities.

Conclusions. Provide storage for their future retirement in the status of non-governmental working can anyone using the services of private pension funds. NPF funds are a source of long-term investments necessary for economic development. During the accounting administrator as legal entities on a professional basis, should be expected to conclude pension contracts of personalized registration of the fund to ensure payments and reporting.

Keywords: private pension funds, accounting, revenues, expenses, administrator, correspondence.

Актуальність теми дослідження. На сучасному етапі розвитку української економіки здійснення недержавного пенсійного забезпечення набуває все більшої вагомості, разом із створенням відповідних фондів, залученням до співпраці банківських установ та страхових організацій. Саме сфера діяльності недержавних пенсійних фондів (далі – НПФ) ґрунтується на засадах добровільної участі фізичних і юридичних осіб у здійсненні пенсійних накопичень з метою одержання учасниками недержавного пенсійного забезпечення додаткових до загальнообов'язкового державного пенсійного страхування пенсійних виплат. Це дозволяє одержати в майбутньому додаткову пенсію, розмір якої прямо залежатиме від бажання та можливостей громадян країни.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Комплексне вивчення бухгалтерського обліку, діяльності адміністраторів в недержавних пенсійних фондах здійснюють такі вітчизняні та зарубіжні науковці: Лондар С.Л., Камінський А.Б., Леонов Д.А., Гура Н.О., Вітка Ю.В., Цибульник М.О. та ін. Проте існує ще великий спектр невирішених питань, зокрема, щодо обліку доходів та витрат в НПФ, відповіді на які і формуватимуть актуальність даної проблематики.

Метою написання статті є виявлення сучасних тенденцій та узагальнення досвіду щодо ведення бухгалтерського обліку в недержавних пенсійних фондах.

Виклад основного матеріалу. Ефективна система недержавного пенсійного забезпечення не може повноцінно функціонувати без розвинутої інвестиційної складової такої системи. І в цьому сенсі майбутнє недержавних пенсійних фондів так само, як і майбутнє інших фінансових посередників, прямо пов'язане з вирішенням комплексу законодавчих, регулятивних та інфраструктурних проблем вітчизняного ринку цінних паперів. Зупинимось більш детально на суті цих проблем і на подіях, необхідних для їхнього розв'язання. Однією з суттєвих проблем у функціонуванні недержавних пенсійних фондів є переважання в структурі їхніх активів облігацій внутрішньої державної позики. Можна спрогнозувати, що протягом найближчих років інвестування пенсійних коштів у державні боргові цінні папери залишатиметься на високому рівні. Збереження високої частки державних цінних паперів у середньо- і довгостроковій перспективі можна вважати негативним чинником. Фактично держава через механізм емісії державних цінних паперів здійснює фінансування постійно зростаючих зобов'язань Пенсійного фонду України. При цьому на сьогоднішній день роль корпоративних облігацій на фондовому ринку України є незначною [5].

Створення методологічної бази щодо розкриття інформації в НПФ варто започатковувати на існуючій в Україні концептуальній формулі функціонування таких фондів (рис. 1).

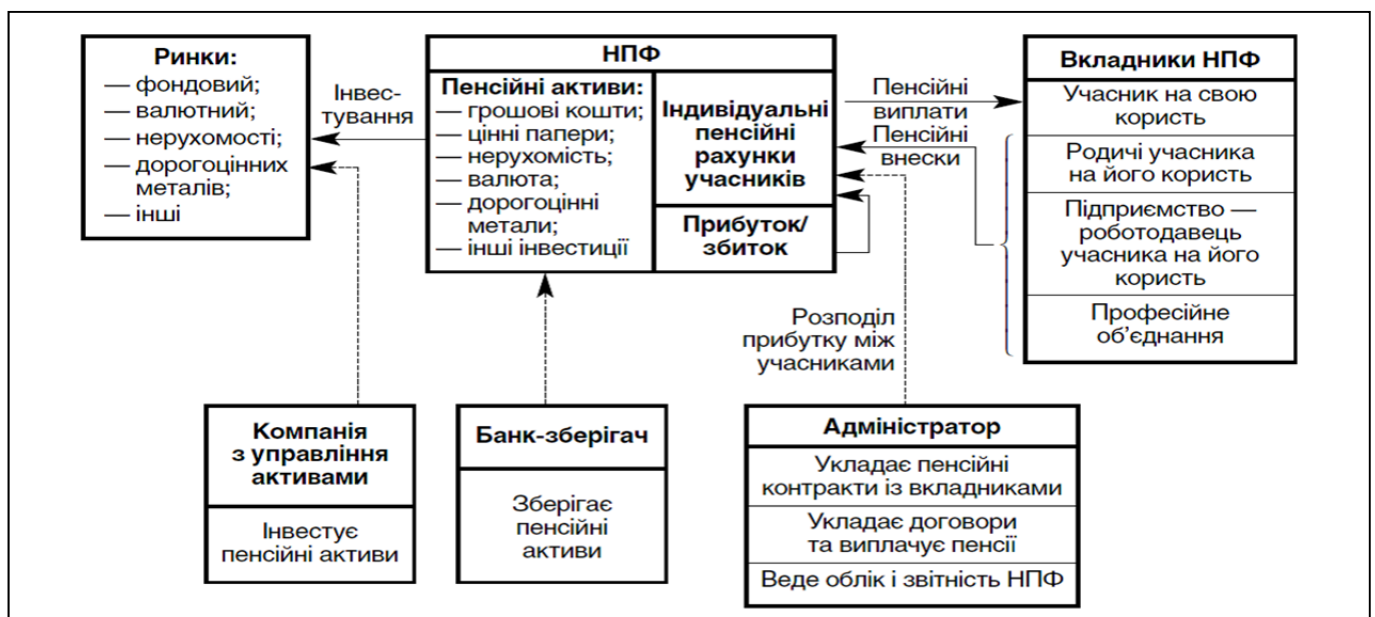

Рисунок 1. Концептуальна схема функціонування НПФ [6]

Входячи в сферу бухгалтерського обліку та фінансової звітності в пенсійні системі, варто наголосити, що безпосереднє ведення обліку здійснюють не самі НПФ, а адміністратори, у функції яких входить адміністрування, збереження активів та ін.

Адміністратор НПФ – юридична особа, яка здійснює адміністрування НПФ на підставі ліцензії на провадження діяльності з адміністрування НПФ, що зобов'язана вести персоніфікований облік учасників НПФ; складати звітність у сфері НПЗ, вести бухгалтерський облік та подавати фінансову звітність НПФ відповідним органам виконавчої влади та Раді фонду тощо [4].

Особливості мети та напрямів функціонування НПФ також зумовлюють відмінності обліку від інших неприбуткових організацій [2; 3]:

- відсутність цільового фінансування, яке становить один з основних доходів інших неприбуткових організацій;
- формування та облік пайового капіталу;
- відсутність більшості господарських операцій, притаманних іншим неприбутковим організаціям, за наявності значних обсягів інвестування активів;
- обмежений склад доходів, основними з яких є доходи від інвестування активів.

Заслужують на увагу пояснення Міністерства праці та соціальної політики про те, що адміністратор НПФ – це юридична особа, яка отримала ліцензію на провадження діяльності із адміністрування НПФ та здійснює адміністрування НПФ на підставі договору про обслуговування, укладеного між ним і радою НПФ [8].

Окремі адміністратори надають власне розуміння цього суб'єкту недержавного пенсійного забезпечення, зокрема: Адміністратор недержавного пенсійного фонду – юридична особа, що має відповідні вимогам законодавства кадри, матеріально-технічне забезпечення, ліцензії на здійснення діяльності з адміністрування недержавних пенсійних фондів [7].

Згідно з ч. 4 ст. 21 Закону [4] адміністратор НПФ здійснює діяльність з НПЗ від імені НПФ договору про адміністрування, який укладається з радою НПФ. Вітка Ю. В. у своїй роботі зазначає, що «формулювання норми Закону України про НПЗ, яка передбачає, що договір про адміністрування укладається між адміністратором і радою фонду, є хибним» [1, с. 126]. Дійсно, відповідно до її статусу рада НПФ є лише органом управління НПФ, який представляє НПФ у зовнішніх відносинах. Тому вважаю за слушне та необхідне, за пропозицією Вітки Ю. В. «у ч. 4 ст. 21 Закону України про НПЗ слова «радою фонду» замінити словами «пенсійним фондом, від імені якого діє рада фонду» [1, с. 126].

Частина 1 ст. 21 Закону закріплює коло осіб, що можуть бути адміністратором НПФ:

- юридична особа, яка надає професійні послуги з адміністрування недержавних пенсійних фондів (професійний адміністратор);
- юридична особа – одноосібний засновник корпоративного пенсійного фонду, який прийняв рішення про самостійне здійснення адміністрування такого фонду;
- компанія з управління активами» [4].

Важливе значення мають положення п. 2.3. згаданого розпорядження, яким наведено перелік функцій, які здійснює адміністратор у частині ведення персоніфікованого обліку:

- «відкриття, ведення та закриття облікових карток зареєстрованих осіб, інших об'єктів обліку;
- облік документів, які є підставою для формування та внесення змін до системи персоніфікованого обліку;
- відкриття, ведення та закриття індивідуальних пенсійних рахунків учасників фонду;
- облік інформації про надходження пенсійних внесків на індивідуальних пенсійних рахунках учасників фонду;
- здійснення розподілу пенсійного внеску, сплаченого на користь кількох учасників фонду, за індивідуальними пенсійними рахунками таких учасників; розподіл інвестиційного прибутку (збитку) фонду за індивідуальними пенсійними рахунками учасників фонду; ведення облікових журналів, що входять до системи персоніфікованого обліку;
- видача учасникам фонду виписок з їх індивідуальних пенсійних рахунків та надання іншої інформації, передбаченої законодавством; обробка запитів, що стосуються отримання інформації із системи персоніфікованого обліку, та надання відповідних відомостей згідно з чинним законодавством; формування, зберігання та облік архіву документів, на підставі яких сформована система персоніфікованого обліку, а також документів, які стали підставою для внесення змін до неї, документів, які були створені в результаті обробки даних системи персоніфікованого обліку та повинні міститися в адміністратора; переведення пенсійних коштів учасника фонду до іншого фонду, банку або страхової організації у випадках, передбачених чинним законодавством України; розрахунок сум пенсійних виплат; розрахунок сум податку на доходи фізичних осіб, що утримується з пенсійних виплат;
- передача системи персоніфікованого обліку іншому адміністратору; забезпечення функціонування системи персоніфікованого обліку» [9].

В табл. 1 наведено облік пенсійних виплат та пенсійних внесків недержавного пенсійного фонду.

З метою запобігання порушень щодо подання звітності з недержавного пенсійного забезпечення, встановленої Положенням про подання адміністратором недержавного пенсійного фонду звітності з недержавного пенсійного забезпечення [11], та зменшення первинного документообігу при поданні відповідної звітності до Держфінпослуг, Департаменту нагляду за недержавними пенсійними фондами

повідомляє: адміністратори складають та подають звітність із недержавного пенсійного забезпечення двох видів: звітність про діяльність пенсійного фонду (окремо за кожним пенсійним фондом, з радою якого Адміністратором укладено договір про адміністрування пенсійного фонду); звітність про здійснення діяльності з адміністрування пенсійних фондів.

Таблиця 1. Облік пенсійних виплат та пенсійних внесків в недержавному пенсійному фонді

№	Зміст операції	Кореспонденція	
		Дебет	Кредит
1	Нараховано пенсійні виплати	41	672
2	Надходження пенсійних внесків до НПФ	311	41
3	Утримання податку з доходів фізичних осіб згідно законодавства	672	641
4	Внески, які надійшли до пенсійного фонду помилково або щодо яких не з'ясовано особу учасника пенсійного фонду	311	685
5	Перерахування пенсійних виплат зберігачем на основі платіжного доручення адміністратора	672	311
6	Перерахування коштів, що надійшли помилково на рахунок пенсійного фонду за письмовою вимогою платника у випадку, коли адміністратор не в змозі самостійно встановити особу платника	685	311
7	Внески до пенсійного фонду, щодо яких не з'ясовано особу платника та підстави перерахування, якщо такі кошти не були своєчасно витребувані платником (минув строк позовної давності)	311	752

Звітність про діяльність пенсійного фонду складається з фінансової звітності пенсійного фонду, визначеної Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», та іншої звітності за формами, встановленими Положенням [11].

Оцінка активів пенсійного фонду на дату складання балансу здійснюється в залежності від активу, який оцінюється в порядку, визначеному відповідним Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку, з урахуванням вимог уповноваженого органу державного регулювання щодо порядку оцінки чистої вартості активів пенсійного фонду [10], встановлених відповідно до Закону України «Про недержавне пенсійне забезпечення».

Дохід НПФ – це валове надходження економічних вигід протягом періоду, що виникає в ході звичайної діяльності НПФ, коли чисті активи збільшуються в результаті цього надходження, а не в результаті внесків учасників. Дохід – це збільшення економічних вигід протягом облікового періоду у вигляді надходження чи збільшення корисності активів або у вигляді зменшення зобов'язань, результатом чого є збільшення чистих активів, за винятком збільшення, пов'язаного з внесками учасників [12].

Також доходами НПФ визнаються [15]:

- сума дооцінки фінансових активів НПФ;
- сума нарахованої амортизації за фінансовими активами, що були придбані з дисконтом.

Дохід від продажу фінансових інструментів, інвестиційної нерухомості або інших активів визнається у прибутку або збитку НПФ у разі задоволення всіх наведених далі умов:

- НПФ передав покупцеві суттєві ризики і винагороди, пов'язані із власністю на фінансовий інструмент, інвестиційну нерухомість або інші активи;

- за НПФ не залишається ані подальша участь управлінського персоналу у формі, яка, як правило, пов'язана з володінням, ані ефективний контроль над проданими фінансовими інструментами, інвестиційною нерухомістю або іншими активами;

- суму доходу можна достовірно оцінити;

- ймовірно, що до НПФ надійдуть економічні вигоди, пов'язані з операцією;

- витрати, які були або будуть понесені у зв'язку з операцією, можна достовірно оцінити.

Дохід, який виникає в результаті використання третіми сторонами активів НПФ, що приносять відсотки та дивіденди, визнається у прибутку або збитку НПФ, якщо:

- є ймовірність, що економічні вигоди, пов'язані з операцією, надходять до НПФ;

- можна достовірно оцінити суму доходу.

Облік доходів НПФ ведеться за кредитом рахунків класу 7 у кореспонденції з відповідними рахунками за дебетом (рис. 2). Відповідно до особливостей діяльності НПФ, у них відсутні доходи від реалізації.

Інструкцією щодо застосування плану рахунків передбачено облік доходів і витрат від реалізації необоротних активів, утримуваних для продажу, відобразити на рахунках 712 «Дохід від реалізації інших необоротних активів» і 943 «Собівартість реалізованих виробничих запасів відповідно» [14].

Порядок формування інформації про витрати в бухгалтерському обліку НПФ визначається відповідно до П(С)БО 16 «Витрати» [13]. Для відображення в бухгалтерському обліку інформації про понесені витрати неприбуткові організації можуть використовувати рахунки класу 8 «Витрати по елементах», класу 9 «Витрати діяльності» або одночасно рахунки обох класів. Проте деякі НПФ використовують рахунок 23 «Виробництво» для відображення витрат, це не заборонено, але недоцільно через відсутність виробництва.

Пропонується використання рахунків 84 «Інші операційні витрати» та 94 «Інші витрати операційної діяльності» [2; 3]. Аналогічно з доходами для визнання витрат використовується принцип нарахування [13].

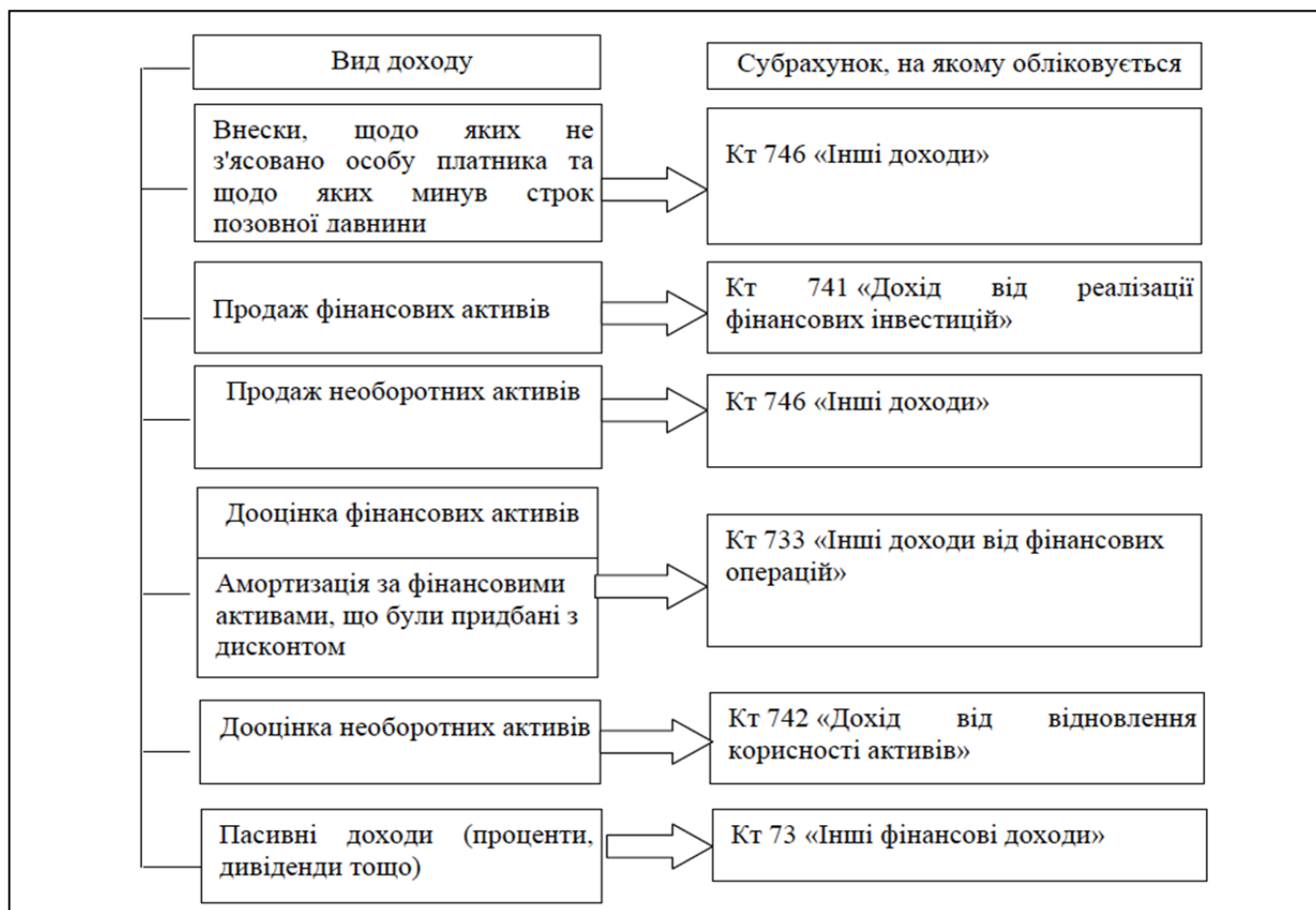

Рисунок 2. Склад доходів НПФ та рахунки для їх відображення [14]

Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) у частині прибутку (збитку) від інвестування активів НПФ підлягає розподілу між учасниками фонду. Сума прибутку, який підлягає розподілу, відображається за дебетом субрахунку 441 «Прибуток нерозподілений» та за кредитом субрахунку 443 «Прибуток, використаний у звітному періоді».

Збільшення зобов'язань перед учасниками під час розподілу на їх користь прибутку від інвестування активів пенсійного фонду здійснюється за кредитом субрахунку 402 «Пайовий капітал» за субрахунками, відкритими для кожного учасника, та за дебетом субрахунку 443 «Прибуток, використаний у звітному періоді». Нерозподілений прибуток (непокриті збитки) в частині інших нерозподілених прибутків (збитків) НПФ розподілу (покриттю) не підлягає та переноситься на наступні періоди (табл. 2).

Таблиця 2. Кореспонденція бухгалтерського обліку прибутку (збитку) НПФ [11]

№	Зміст операції	Кореспонденція	
		Дебет	Кредит
1	Списано доходи інвестиційної діяльності звітного періоду на фінансові результати (ФР)	712, 719, 731, 732 ...	79
2	Списано витрати інвестиційної діяльності звітного періоду на фінансові результати (ФР)	79	943, 949, 952, 971 ...
3	Списано адміністративні витрати звітного періоду на ФР	79	92
4	Розподілено збиток від інвестування активів НПФ між учасниками	40	442
5	Розподілено прибуток від інвестування активів НПФ між учасниками	443	40
6	Відображено суму прибутку, який підлягає розподілу	441	443
7	Списано ФР звітного періоду на збитки	442	79
8	Списано ФР звітного періоду на прибутки	79	441

Висновки. Здійснювати накопичення на свою майбутню пенсію в статусі недержавної може кожен працюючий, скориставшись послугами недержавних пенсійних фондів. Кошти НПФ є джерелом довготермінових

інвестицій, необхідних для економічного розвитку країни. В процесі ведення обліку адміністратори, як юридичні особи, на професійній основі, повинні надавати послуги щодо укладення пенсійних контрактів, проведення персоналізованого обліку учасників фонду, забезпечення виплат та складання звітності.

Список використаних джерел

1. Вітка Ю.В. Недержавні пенсійні фонди : особливості цивільно-правового статусу : дис.... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Національний університет «Києво-Могилянська академія». – К. : 2008. – 214 с.
2. Гура Н.О. Методика бухгалтерського обліку в неприбуткових небаюджетних організаціях / Н.О. Гура // Бухгалтерський облік і аудит. – 2012. – № 10. – С. 1–6.
3. Гура Н. Бухгалтерський облік та фінансова звітність недержавних пенсійних фондів в умовах переходу до міжнародних стандартів / Н. Гура, В. Швець // Бухгалтерський облік і аудит. – 2013. – № 12. – С. 30–38.
4. Закон України «Про недержавне пенсійне забезпечення» від 09 липня 2003 р. № 1058-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1057-15>.
5. Лондар С.Л. Перспективи розвитку недержавного пенсійного забезпечення в Україні / С.Л. Лондар, Л.П. Лондар // Фінанси України. – 2011. – № 9. – С. 45–58.
6. Камінський А.Б. Розкриття інформації в системі недержавного пенсійного забезпечення : обґрунтування доцільності та практика реалізації / А.Б. Камінський, Д.А. Леонов // Фінанси України. – 2011. – № 6. – С. 62–72. Л -11
7. Обслуговуючі компанії НПФ / сайт Компанія з управління активами та адміністрування пенсійних фондів «ОПІКА» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://opika.com.ua/c/ua/obslug_co/.
8. Питання-відповіді з недержавного пенсійного забезпечення / сайт Міністерства соціальної політики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://mlsp.kmu.gov.ua/labour/control/uk/publish/article.jsessionid=6B3DDBA91291BA893>.
9. Положення про провадження діяльності з адміністрування недержавного пенсійного фонду, затверджене розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України № 1660 від 20 липня 2004 року (Офіційний вісник України від 27.08.2004 – 2004 р., № 32, стор. 184, стаття 2188, код акту 29731/2004) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0990-04>.
10. Положення про порядок визначення чистої вартості активів недержавного пенсійного фонду (відкритого, корпоративного, професійного), затверджено рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку 11.08.2004 р. № 339.
11. Положення про подання адміністратором недержавного пенсійного фонду звітності з недержавного пенсійного забезпечення, затверджено розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 22.06.2004 р. № 1100.
12. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» : Наказ Міністерства фінансів України від 29 листопада 1999 р. № 290 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.minfin.gov.ua/archive/&cat_id=924.
13. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» : Наказ Міністерства фінансів України від 31 грудня 1999 р. № 318 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.minfin.gov.ua/archive/&=92408>.
14. Цибульник М.О. Особливості обліку доходів та витрат недержавних пенсійних фондів / М.О. Цибульник // Причорноморські економічні студії. – 2016. – №9-2. – С. 121–125.
15. Цибульник М.О. Концептуальні засади удосконалення фінансової звітності недержавних пенсійних фондів / М.О. Цибульник, Н.О. Гура // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка. ; відп. ред. В.Д. Базилевич. – 2013. – Вип. 6(147). – С. 33–38.

References

1. Vitka Yu.V. Nderzhavni pensijni fondy` : osobly`vosti cy`vil`no-pravovogo statusu : dy`s.... kand. yury`d. nauk : 12.00.03 / Nacional`ny`j universy`tet «Ky`yevu-Mogy`lyans`ka akademiya». – K. : 2008. – 214 s.
2. Gura N.O. Metody`ka buxgalters`kogo obliku v nepry`butkovy`x nebyudzhethny`x organizaciyax // Buxgalters`ky`j oblik i audy`t. – 2012. – № 10. – S. 1–6.
3. Gura N., Shvecz` V. Buxgalters`ky`j oblik ta finansova zvitnist` nederzhavny`x pensijny`x fondiv v umovax perexodu do mizhnarodny`x standartiv // Buxgalters`ky`j oblik i audy`t. – 2013. – № 12. – S. 30–38.
4. Zakon Ukrayiny` «Pro nederzhavne pensijne zabezpechennya» vid 09 ly`pnya 2003 r. № 1058-IV : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1057-15>.
5. Londar S.L., Londar L.P. Perspekty`vy` rozvy`tku nederzhavnogo pensijnogo zabezpechennya v Ukrayini // Finansy` Ukrayiny`. – 2011. – № 9. – S. 45–58.
6. Kamins`ky`j A.B., Leonov D.A. Rozkry`tya informaciyi v sy`stemi nederzhavnogo pensijnogo zabezpechennya : obg`g`runtuvannya docil`nosti ta prakty`ka realizaciyi // Finansy` Ukrayiny`. – 2011. – № 6. – S. 62–72.
7. Obslugovuyuchi kompaniyi NPF / sajт Kompaniya z upravlinnya akty`vamy` ta administruvannya pensijny`x fondiv «ОПІКА» : http://opika.com.ua/c/ua/obslug_co/.
8. Py`tannya-vidpovidi z nederzhavnogo pensijnogo zabezpechennya / sajт Ministerstva social`noyi polity`ky` Ukrayiny` : <http://mlsp.kmu.gov.ua/labour/control/uk/publish/article.jsessionid=6B3DDBA91291BA893>.

9. Polozhennya pro provadzhennya diyal`nosti z administruvannya nederzhavnogo pensijnogo fondu, zatverdzhene rozporjadzhenniam Derzhavnoi komisii z reguluvannya ry`nkiv finansovy`x poslug Ukrayiny` № 1660 vid 20 ly`pnya 2004 roku (Oficijny`j visny`k Ukrayiny` vid 27.08.2004 – 2004 r., № 32, stor. 184, stattiya 2188, kod aktu 29731/2004) : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0990-04>.

10. Polozhennya pro porjadok vy`znachennya chy`stoyi vartosti akty`viv nederzhavnogo pensijnogo fondu (vidkry`togo, korporaty`vnogo, profesijnogo), zatverdzheno rishenniam Derzhavnoi komisii z cinny`x paperiv ta fondovogo ry`nku 11.08.2004 r. № 339.

11. Polozhennya pro podannya administratorom nederzhavnogo pensijnogo fondu zvitnosti z nederzhavnogo pensijnogo zabezpechennya, zatverdzheny`m rozporjadzhenniam Derzhavnoi komisii z reguluvannya ry`nkiv finansovy`x poslug Ukrayiny` vid 22.06.2004 r. № 1100.

12. Polozhennya (standart) buxgalters`kogo obliku 15 «Doxid» : Nakaz Ministerstva finansiv Ukrayiny` vid 29 ly`stopada 1999 r. № 290 : http://www.minfin.gov.ua/archive/&cat_id=924.

13. Polozhennya (standart) buxgalters`kogo obliku 16 «Vy`traty`» : Nakaz Ministerstva finansiv Ukrayiny` vid 31 grudnya 1999 r. № 318 : <http://www.minfin.gov.ua/archive/&=92408>.

14. Sy`bul`ny`k M.O. Osobly`vosti obliku doxodiv ta vy`trat nederzhavny`x pensijny`x fondiv // Pry`chornomors`ki ekonomichni studiyi. – 2016. – №9-2. – S. 121–125.

15. Sy`bul`ny`k M.O., Gura N.O. Konceptual`ni zasady` udoskonalennya finansovoyi zvitnosti nederzhavny`x pensijny`x fondiv // Visny`k Ky`yivs`kogo nacional`nogo universy`tetu imeni Tarasa Shevchenka. Ekonomika. ; vidp. red. V.D. Bazy`levy`ch. – 2013. – Vy`p. 6(147). – S. 33–38.

ДАНИ ПРО АВТОРА

Гайдук Іван Степанович, аспірант ДННУ «Академія фінансового управління», вул. Підварська, 52, м. Переяслав-Хмельницький, Київська область, 08401, Україна
e-mail: iv.gaiduk@yandex.ru

ДАННЫЕ ОБ АВТОРЕ

Гайдук Иван Степанович, аспирант ГУНУ «Академия финансового управления», ул. Пидварська, 52, м. Переяслав-Хмельницький, Киевская область, 08401, Украина
e-mail: iv.gaiduk@yandex.ru

DATA ABOUT THE AUTHOR

Gayduk Ivan Stepanovich, post-graduate student «Academy of financial management», 52 Pidvarska atreet, Pereyaslav-Khmelnytsky, 08401, Ukraine
e-mail: iv.gaiduk@yandex.ru

УДК 338.45:621

МАШИНОБУДУВАННЯ УКРАЇНИ: РЕТРОСПЕКТИВА ТА ПЕРСПЕКТИВИ *

Гахович Н.Г.,
Завгородня М.Ю.

Предмет роботи – дослідження структурних диспропорцій в розвитку машинобудування України.

Метою статті є аналіз та обґрунтування розвитку машинобудування України в напрямі розвитку внутрішнього ринку основних виробництв.

Метод і методологія проведення роботи – використані загальнонаукові методи, зокрема: порівняння, індукції та дедуції, аналізу та синтезу тощо.

Результати роботи – досліджено сучасний стан внутрішнього ринку та імпорту основних груп машинобудівної продукції. Розкрито специфіку впливу кризового спаду обсягів виробництва, змін внутрішнього і зовнішнього попиту на динаміку структурних диспропорцій в розвитку основних виробництв машинобудування, яка характеризується: зменшенням частки машинобудування в структурі промислового виробництва; неефективністю процесу інтеграції у світовий ринок; збільшенням впливу зовнішніх чинників; значною імпортозалежністю, що підриває розвиток внутрішнього ринку; розривом взаємозв'язку виробництва певних товарів з внутрішнім попитом. Запропоновано першочергові заходи державної політики у контексті реалізації потенціалу машинобудівної галузі.

Висновки – структура виробництва машинобудування покращилась внаслідок появи осередків зростання, що представляють компанії, орієнтовані на випуск продукції з високою часткою доданої вартості.

Ключові слова: машинобудування України, трансформація, внутрішнє споживання, внутрішній ринок, додана вартість.

* Стаття публікується у рамках виконання НДР «Структурна трансформація української промисловості».